

Andrei Roșu

ETERNA

nemurire. doar pentru femei.

București

2025

Prefață la ediția aniversară (2076)

Când *Eterna* a apărut pentru prima oară, lumea se afla încă în plin haos biotehnologic. Descoperirea moleculei *Chronosyn* părea o știre de ziar, un „miracol medical” între altele. Dar romanul a intuit, înaintea sociologilor și filosofilor, nu doar consecințele științifice, ci și cataclismul etic, politic și intim pe care nemurirea „selectivă” l-ar aduce.

Citit atunci, *Eterna* ar fi părut o distopie. Citit astăzi, la jumătate de secol distanță, romanul are aerul unei profeții. Nu pentru că evenimentele s-au confirmat punct cu punct, ci pentru că întrebările lui rămân aceleași: *Ce se întâmplă cu iubirea, când partenerii nu mai îmbătrânesc împreună? Ce se întâmplă cu politica, atunci când unii trăiesc în cicluri de patru ani, iar alții în cicluri de patru secole? Ce se întâmplă cu sensul, atunci când moartea — marele garant al narațiunii — dispare?*

Astăzi, când ideea nemuririi e încă negociată între laboratoare și parlamente, *Eterna* nu e doar un roman. E un avertisment. O amintire că viața nu se măsoară în ani, ci în ardere. Și că uneori, a muri e forma supremă de libertate.

— Prof. dr. L. M., Institutul European de Filosofie Aplicată,
Geneva, 2076

ETERNA

roman de **Andrei Roșu**

(manuscris completat de **Andrei Roșu Jr.**)

Ediția aniversară, 2076

Editura Mnemosyne

Geneva – București – New York

Ediția de față a apărut la **Editura Mnemosyne**, Geneva, 2076, cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la nașterea autorului Andrei Roșu (1976–2076).

Prima ediție: București, 2073.

Ediția aniversară: Geneva, 2076.

Editor coordonator: Prof. dr. L. M. (Institutul European de Filosofie Aplicată)

Corectură și adnotări: Comitetul Internațional pentru Patrimoniu Literar

Design grafic: Atelierul Palimpsest, Paris

Drepturile de autor pentru această ediție:

© 2073, Fundația Culturală „Andrei Roșu”

Toate drepturile rezervate.

Nici o parte din această carte nu poate fi reprodusă, arhivată sau transmisă în orice formă ori prin orice mijloace, mecanice sau electronice, fără permisiunea expresă a editorului.

Tipărit la **Atelierele Tipografice Helios**, Geneva, 2076.

PROLOG – Ceasul

Maria avea puțin sub treisprezece ani când a desfăcut cu mare curiozitate ceasul bunicului pe masa din bucătărie. Era vară și aerul mirosea a roșii zdrobite, a lemn râncezit și a mult praf. A demontat spatele rotund al ceasului, a pus șuruburile (cele care nu i-au căzut din mână) într-o cană mică de ceai și a privit roțițele mecanismului cum se mișcau și se întrepătrundeau, ca într-un roi de insecte cuminți. Timpul, își zise, nu e o linie: e o grămadă de dinți care se mișcă pe rând.

— De ce-l strici? a întrebat mama din ușă.

— Nu-l stric. Mă uit la el.

— Poate că unele lucruri trebuie pur și simplu lăsate să meargă.

Maria a atins cu o pensetă arcul principal. A fost doar o mișcare mică, dar tot mecanismul s-a oprit. O liniște ciudată. Niciun ticăit. I se părea că bucătăria se mărise brusc, ca și cum pereții ar fi tras aer în piept, după o alergare rapidă. A simțit brusc o plăcere vinovată: lumea întreagă își ținea respirația împreună cu ea.

— Vezi? a zis mama. Asta se întâmplă când pui mâna pe ce nu înțelegi.

Maria s-a uitat la roțițele care așteptau ceva, poate să repornească, nemișcate. Nu simțea vină. Simțea putere.

De atunci, a păstrat ceasul pe noptiera ei, inert și frumos, ca un animal împăiat. Îi plăcea să-l privească seara, înainte să adoarmă. Îi spunea, în gând: „Eu te-am oprit, eu pot să te pornesc”.

Ani mai târziu, într-un laborator din Madrid, o altă femeie avea să atingă, cu instrumente ceva mai fine, un alt fel de arcuri. Iar când lumea s-a oprit, pentru unii, n-a mai fost doar un ceas de pe masa din bucătărie. A fost o epocă.

Uneori, Maria se gândea la ziua aceea din vară ca la un păcat originar — dar unul mic. Pentru că binele și răul nu încep cu gesturi mari. Încep cu o pensetă și un arc care încetează să vibreze. Iar dacă te uiți destul de atent la un mecanism, îți vine să-i pui mâna pe inimă.